

Хар қандай даврда ва ҳар қандай жамият-да давлатни бошқариш, фуқароларнинг ижтимоий турмушини шакллантириши, уларниң жамият олдиаги мажбуриятларини белгилаш, ҳуқук ва эркинликларни таъминлаш борасида ишлаб чиқилиган қонунлар бўлган. Қонунлар эса ўз навбатида жамиятни бошқарган ва уни ҳаракатга келтирган. Бир сўз билан айтганда, қонун устуворлиги ўрнатилган давлатда ҳамина тартиб, осойиштаслик, халик ҳўжалигининг ҳар бир соҳасида тараққиёт ва ривожланиш бўлган. Президенти миз Ислом Каримов республика ҳуқук-тартибот идоралари раҳбарлари, ҳукукшунос олимлар, оммавий ахборот воститалири вакиллари билан учрашувида ҳамда «Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастурни тузиш» комиссияси ийғилишида ҳам шу масалалар хусусида алоҳида тўхталиб ўтганлиги бежиз эмас.

Мухбиришим Тошкент шаҳар Адлия бошкармасининг етакчи мутахассиси Улугбек Абдуалиев билан шулар тўғрисида сұхбатлаши.

— Улугбек Ҳабибуллаевич, кейинги пайтларда ҳуқук тўғрисидаги айrim тушунчаларни ўзгартирishимиз лозим эканлигини англади. Шу тўғрида фикрлариниги баён этсангиз.

— Узингизга маълумки, республикамиз Президенти ва хукумати томонидан олиб борилгаётган оқилона ичида ташки сиёсий тифайли ортиг боромақда, республикамиз иктисолдийтида ва қонундаги ҳәтида рўй бергаётган ўзгаришлар саломлигидан кейинги давр мобайнида самаралар ва сезиларли бўлди. Аммо оддий меҳнаткашларни ўзгартирishимиз бу борадаги фикри қандай? Улар

Муносабат

ҲУҚУКИЙ БАРКАМОЛПИК САРИ

қонунларни ўзгартирishимиз қандай қабул қиласяптилар. Эндиликда булар тўғрисида ҳам чукурор үйлашмиз керак бўлаяпти.

Бошкармасинда ахоли ҳуқукий саводхонлигини ошириш, Президент фармонлари, Вазирлар Махкамасининг қарорларини ва башка норматив актларни ахолининг кўни қатламига етказиши борасидаги ишмис анча аввал бошланган бўлди, бу ўз навбатида аввало мактаб, маҳалла, ўтга маҳсул ойилм орталари, олий ўқув юртларида учрашувлар ўтказиши, шаҳар ҳуқукини муҳофаза қилиш органлари билан ҳамкорликда, оммавий ахборот воститалири кенг жалб қилган ҳолда ҳуқукий чиқишилар килиш тўғри йўлга қўйилган бўлди, бу эса ўз навбатида шаҳарда жиноттилиниң оддини олиш ўнга ҳарши курашда ўзининг яхши самарасини бермоқда. Иккичидан, шахримиздаги суд ва ФХДЕ, нотариал идоралари бўйларни иш фаолияти жараёндан адлатни карор топтиришидир. Бугун ҳалкимиз янги ташкиларни ўзгаётган ўзининг яхши ташкиларни жорий этишиниз зарур.

Ўйлайманки, юрт равнави ва истиқболи йўлда килиниши лозим болган ишлар ичда асосий ишни иккичи даражасида бўлмайди. Ҳар бир соҳанинг ўз зарур ва долзаро мосалаларни бор. Лекин килинаётган ва килиниши лозим болган бир иш, ҳар бир ҳаракат маълум бир максад ва режа асосида олиб борилиши керак. Айниска, ўтиш даври бўлиши хозирги босқичда бир жуда масульияти мосаладир. Ана шундай муррабқаб бир шароитда мухим жаҳарени амалга оширишини белгиловчи, республикамизнинг жаҳон мамлакатлари ичидаги ижтимоий, иктисолидаги ва сиёсий алоқаларининг асосий ўзини ташкил килган ривожланиш дастурини ишлаб қилишада шу дастурни амалга жорий килишдек буюк ишлар баҳаримокда.

— Биз хизмат юзасидан ҳар хил тоғифадаги кишилар билан мулоқотда бўлганимизда Узбекистон Республикаси Фуқаролар Кодексида курсатилган айрим бандлар ҳақида сўраганимизда кўпчилик уни хазаларнигиз.

— Туғри айтасиз, айрим қонунларни ўз ишлаб қилишада шу соҳа мутахассислари ҳам яхши билишмайди. Буни табиии ҳол деб, бўлмайди, албатта. Аммо қочонки зарурат түғилгандагина шошилди колишибди. Бу балки кўпчиликни ҳуннод одатидаги ҳоллар. Шундай бўлсада биз бу локайтидан, бокибекамлидик чекинмогимиз даркор. Зеро, мустакил жамиятимиз ривожи шуну тақозо этётган экан, биз ўз ҳак-хуқукаларни тўғрисида кўпроқ ўзимиз қайгуришимиз зарур бўлмоқда.

— «Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастурни тузиш» комиссиясининг ийғилишида билдирилган фикрлар бўйича сизнинг фикр-муноҳазаларнигиз.

— Албатта, замонавий кадрлар тайёрлаш борасидаги мавъум бир ишларни ўзимизда бўлмайди. Буни табиии ҳол деб, бўлмайди, албатта. Аммо қочонки зарурат түғилгандагина мос кадрлар тайёрлаш ишини йўлга кўшиш фаолиятимизнинг баш омили бўлиши керак. Зеро, бугун мамлакат теран фикрларни ўзимиз тақозо этётган экан, биз ўз ҳак-хуқукаларни тўғрисида кўпроқ ўзимиз қайгуришимиз зарур бўлмоқда.

— «Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастурни тузиш» комиссиясининг ийғилишида билдирилган фикрлар бўйича сизнинг фикр-муноҳазаларнигиз.

— Биз хизмат юзасидан ҳар хил тоғифадаги кишилар билан мулоқотда бўлганимизда Узбекистон Республикаси Фуқаролар Кодексида курсатилган айрим бандлар ҳақида сўраганимизда кўпчилик уни хазаларнигиз.

— Туғри айтасиз, айрим қонунларни ўз ишлаб қилишада шу соҳа мутахассислари ҳам яхши билишмайди. Буни табиии ҳол деб, бўлмайди, албатта. Аммо қочонки зарурат түғилгандагина шошилди колишибди. Бу балки кўпчиликни ҳуннод одатидаги ҳоллар. Шундай бўлсада биз бу локайтидан, бокибекамлидик чекинмогимиз даркор. Зеро, мустакил жамиятимиз ривожи шуну тақозо этётган экан, биз ўз ҳак-хуқукаларни тўғрисида кўпроқ ўзимиз қайгуришимиз зарур бўлмоқда.

Хуқуқшунос сифатида шуни таъкидамочиманки, инсон болаларидан тажриба ўтказиши мумкин эмас. Шу сабабдан ҳар қандай янги ишлаб чиқилиган дастур ўйлаб амалга оширилиши максадга мувоффикдир. Бунда факатнина педагогика фанида эмас, балки инсонни ургандиган барча фанларни мажмусасида олиб борилиши ҳамда яхши ташкиларни ўзимиз зарур бўлмоқда.

Хуқуқшунос сифатида шуни таъкидамочиманки, инсон болаларидан тажриба ўтказиши мумкин эмас. Шу сабабдан ҳар қандай янги ишлаб чиқилиган дастур ўйлаб амалга оширилиши максадга мувоффикдир. Бунда факатнина педагогика фанида эмас, балки инсонни ургандиган барча фанларни мажмусасида олиб борилиши ҳамда яхши ташкиларни ўзимиз зарур бўлмоқда.

Бинонбон Узбекистон Республикаси Президентинин яхшида кабул қилган «Ҳуқукий тарбияни яхшилаш, ахолининг ҳуқукий маданияти, даражасини юксалтириш, ҳуқуқшунос кадрларни тайёрлаш тизими» минни ишини яхшилаш ҳақида» Фармони ҳам ҳуқукий демократик давлат курилиши, қонунчиликни мустаҳкамлаш, ижтимоий адоловат карор топишни таъминлаш, ахолининг ҳуқукий билими ва онгини юксалтириша жуда мухим аҳамият касб этиди.

Очил ҲАЗРАТОВ сұхбатлаши.

ЭЪТИРОФ

Кўшикларим қалбларга ёқар, Эҳтирослар — мен учин олам. Темур бобом руҳи танимда, Шарқонадур қарашларим ҳам.

Юзларимда бугдойин ранги, Эмасдурман венгер, фарангий, Темур бобом руҳи танимда, Шарқонадур юришларим ҳам.

Сайёх бўлсан, келиб бир куни, Кайра борсан тануулар мени. Темур бобом руҳи танимда, Шарқонадур туршиларим ҳам.

Кизларининг кузлари шаҳло, Шуннинг учун гўзларидан дунё. Темур бобом руҳи танимда, Шарқонадур кулишларим ҳам.

Уларнинг ҳам тилайман бахти, Ҳар ким кўйлар ўз она ўртинг. Темур бобом руҳи танимда, Шарқонадур орзуларим ҳам.

СЕВГИ ТАЪРИФИ

Мен ўшал санамни Тошкент бояди, Ғунчалар атрини соғчандага кўрдим.

Муҳаббат бояди шайдо булбуллар, Севги китобини очгандага кўрдим.

Париншон юзлари, дарё бўйида, Сочларни турмаклаб ёғчандага кўрдим.

Зарафшон кокилини заррин либосда, Гурналар галаси ўчгандага кўрдим.

Нечун сўзламайин гул барги хандон, Алжабр ҳумбогин ёғчандага кўрдим.

Сен яша ўзбекнинг гўзлари бўлиб, Келдиёр Ҳаёлий газали бўлиб.

Магриблар атрини соғчандага кўрдим.

Гунчалар атрини етсн таърифи,

Гунчалар атрини соғчандага кўрдим.

НАЗМ

ЭЙ. ҚОРА КУЗ

Қора кўз қиз, олма юз қиз, Бўлдим сенинг кишилогингда.

Иккى гавҳар балдок бўлсин, Ишқим сенинг кулогингда.

Бири асал, бири шакар, Иккى чашма дудгингда.

Севги билан ҳаёт гўзал, Не маъно бор сўргонгингда.

Атир гулни кимдан олдинг, Тилла узук бармогингда.

Дилбар ўзингни яширма, Мажнунман иштиёқингда.

Канча ошиқ фидо бўлди, Нече ўқ бор садонгингда.

Келдиёр ҳам адо бўлди, Эй, нозанин фироқингда.

Келдиёр Эшонқулов.

СЕВГИ ТАЪРИФИ

АФСОНДИ

Мен ўшал санамни Тошкент бояди, Ғунчалар атрини соғчандага кўрдим.

Муҳаббат бояди шайдо булбуллар, Севги китобини очгандага кўрдим.

Париншон юзлари, дарё бўйида, Сочларни турмаклаб ёғчандага кўрдим.

Зарафшон кокилини заррин либосда, Гурналар галаси ўчгандага кўрдим.

Нечун сўзламайин гул барги хандон, Алжабр ҳумбогин ёғчандага кўрдим.

Сен яша ўзбекнинг гўзлари бўлиб, Келдиёр Ҳаёлий газали бўлиб.

Магриблар атрини етсн таърифи,

Гунчалар атрини соғчандага кўрдим.

АФСОНДИ

АФСОНДИ

Мен ўшал санамни Тошкент бояди, Ғунчалар атрини соғчандага кўрдим.

Муҳаббат бояди шайдо булбуллар, Севги китобини очгандага кўрдим.

Париншон юзлари, дарё бўйида, Сочларни турмаклаб ёғчандага кўрдим.

Зарафшон кокилини заррин либосда, Гурналар галаси ўчгандага кўрдим.

Нечун сўзламайин гул барги хандон, Алжабр ҳумбогин ёғчандага кўрдим.

Сен яша ўзбекнинг гўзлари бўлиб, Келдиёр Ҳаёлий газали бўлиб.

Магриблар атрини етсн таърифи,

Гунчалар атрини соғчандага кўрдим.

АФСОНДИ

АФСОНДИ

Мен ўшал санамни Тошкент бояди, Ғунчалар атрини соғчандага кўрдим.

Муҳаббат бояди шайдо булбуллар, Севги китобини очгандага кўрдим.

Париншон юзлари, дарё бўйида, Сочларни турмаклаб ёғчандага кўрдим.

Зарафшон кокилини заррин либосда, Гурналар галаси ўчгандага кўрдим.

Нечун сўзламайин гул барги хандон, Алжабр ҳумбогин ёғчандага кўрдим.

Сен яша ўзбекнинг гўзлари бўлиб, Келдиёр Ҳаёлий газали бўлиб.

Магриблар атрини етсн таърифи,

Гунчал

